

УДК 616.216.1-002-036.11-08:615.811.2

ЗАСТОСУВАННЯ ГІРУДОТЕРАПІЇ У КОМПЛЕКСНОМУ ЛІКУВАННІ ГОСТРОГО ГАЙМОРИТУ

З. П. Пак, В. О. Мірошкін

Дорожня лікарня № 2 на станції Стрий Львівської залізниці

Ключові слова: гострий гайморит, гірудотерапія.

Синусит є одним з тих захворювань, з якими найчастіше мають справу лікарі-отоларингологи. На синусити припадає 38–40% у структурі захворювань вуха, горла, носа.

У США синусит став найпоширенішим хронічним захворюванням, випередивши за частотою виявлення артрит, артеріальну гіпертензію [3].

На сьогодні серед клініцистів переважає консервативний підхід у тактиці лікування цього захворювання. З метою комплексного лікування осіб з гострими синуситами ведеться пошук нових лікарських засобів і методів лікування, у тому числі немедикаментозних. Серед них застосування медичної п'явки.

Гірудотерапія, за даними дослідників, має переваги перед медикаментозною терапією, оскільки діє комплексно, на організм у цілому, одночасно стимулюючи механізми нормалізації мікроциркуляції, корегує імунітет [5, 6]. Секрет медичних п'явок містить збалансований комплекс біологічно активних речовин [2, 4]. Крім цього, важливою особливістю гірудотерапії є те, що вона нормалізує порушену взаємодію систем в організмі, чого не можна досягти засобами медикаментозної терапії [1, 3].

Метою нашої роботи є вивчення ефективності лікування хворих на гострий гайморит із застосуванням у комплексній терапії медичної п'явки.

Матеріали і методи

За період 2000–2002 рр. спостерігали 87 хворих на гострий гайморит віком від 4 до 50 років.

Усім хворим проведено обстеження: клінічні аналізи, рентгенографію приносових пазух, бактеріологічний аналіз виділень з носа (найчастіше висівались: *Streptococcus pneumoniae*, *Str. pyogenes*, *St. aureus*, *Haemophilus influenzae*). Спостереження за хворими проводили впродовж 4–6 тижнів.

Хворих розподілили на 2 групи: I група — 30 дорослих осіб віком від 15 до 50 років і 15 дітей віком від 4 до 14 років; II групу утворили 26 дорослих віком від 15 до 50 років і 16 дітей віком від 4 до 14 років.

Пацієнти першої групи отримували базову традиційну терапію, яка передбачала застосування протизапальних (антибіотики), десенсибілізуювальних

(кальцію глюконат 10% — 10,0, внутрішньовенно), дезінтоксикаційних засобів, вітамінотерапії, виконання пункції верхньощелепних пазух з уведенням лікарських засобів.

Пацієнти другої групи отримували базову терапію плюс гірудотерапію. Встановлення п'явок виконували традиційним способом, у ділянках проекції верхньощелепних пазух. Гірудотерапію призначали на 3-й день від початку лікування синуситу традиційною медикаментозною терапією. Курс лікування складався з трьох-чотирьох сеансів з інтервалом 3–5 днів. За один сеанс використовували від 2 до 4 п'явок залежно від віку, маси тіла, тяжкості захворювання пацієнта.

Результати та обговорення

Результати лікування оцінювали за суб'єктивними та об'єктивними критеріями: припинення головного болю, виділень з пазухи, поліпшення носового дихання, нормалізація риноскопичної картини.

У разі застосування гірудотерапії відзначали виразний знеболювальний ефект вже після першого сеансу в 60% хворих. Значно поліпшився стан хворих: зменшилися гіперемія, набряк слизової оболонки носа, виділення з носа вже після проведення двох сеансів. У 80% осіб ці симптоми цілком зникли на 5–6-й день лікування. У пацієнтів I групи поліпшення клінічної картини спостерігали на 7–10-й день лікування.

Кількість рецидивів упродовж року в II групі зменшилася до 5% випадків, тоді як у пацієнтів I групи рецидиви відзначали у 26% випадків. Стійкий позитивний ефект після сеансів гірудотерапії спостерігали в 95% осіб.

Висновки

1. Розроблено схеми застосування медичної п'явки для лікування гострих гайморитів.

2. Застосування гірудотерапії у лікуванні гострих синуситів сприяє зменшенню кількості рецидивів.

3. Завдяки застосуванню гірудотерапії у лікуванні гострих синуситів термін непрацездатності можна скоротити на 1,5–1,7 дня.

ЦИТОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Балабанцев А. Г. Перспективи використання гірудотерапії в отоларингології / А. Г. Балабанцев, А. А. Станченко // Журнал вушних, носових і горлових хвороб.— 2001.— № 5.— С. 88–93.
2. Каменев Ю. Вам поможет пиявка: Практическое руководство по гирудотерапии / Ю. Каменев, О. Каменев.— СПб., 2001.
3. Мельник В. А. Методи діагностики синуситів // Журнал вушних, носових і горлових хвороб.— 2002.— № 1.— С. 46–48.
4. Никонов И. И. Медицинская пиявка. Основы гирудотерапии.— СПб., 1998.
5. Пічук С. А. Гірудотерапія при круглорічних алергічних ринітах // Алергологія.— 1999.— № 1.— С. 36.
6. Селезньов К. І. Гірудотерапія при хронічному атрофічному риніті / К. І. Селезньов, Е. А. Щетиніна, Н. І. Ашур // Журнал вушних, носових і горлових хвороб.— 2000.— № 2.— С. 30–32.

ПРИМЕНЕНИЕ ГИРУДОТЕРАПИИ В КОМПЛЕКСНОМ ЛЕЧЕНИИ ОСТРОГО ГАЙМОРИТА

З. П. Пак, В. О. Мирошкин

В статье рассмотрены перспективы использования гирудотерапии и изучается эффективность ее в комплексном лечении острых верхнечелюстных синуситов.

THE APPLY OF THE HIRUDOTHERAPY IN THE COMPLEX TREATMENT OF THE ACUTE MAXILLARY SINUSITIS

Z. P. Pak, V. O. Miroshkin

In the article the perspectives of the hirudotherapy use are examined and its effectiveness in the complex treatment of the acute maxillary sinusitis is studied.